

LIGJ
Nr.9882, datë 28.2.2008

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 9048, DATË 7.4.2003
“PËR TRASHËGIMINË KULTURORE”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.9048, datë 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 3 bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

1. Në fund të pikës 12 shtohen fjalët “Agjencia e Shërbimit Arkeologjik, drejtoritë rajonale të kulturës kombëtare, Fototeka “Marubi”, Muzeu i Artit Mesjetar Korçë, Galeria Kombëtare e Arteve, Arkivi Qendror Shtetëror i Filmit”.
2. Pikat 5 e 22 shfuqizohen.
3. Pas pikës 34 shtohet pika 35 me këtë përmbajtje:
“35. “Zonë-muze” është njësia territoriale brenda qytetit, me vlera muzeale, e cila përbëhet nga një grup objektesh me vlera të rëndësishme kulturore.”.

Neni 2

Pikat 3 e 4 të nenit 5 shfuqizohen.

Neni 3

Neni 6 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 6

1. Pranë ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore ngrihet Komiteti Kombëtar i Trashëgimisë Kulturore Shpirtërore, i cili kryesohet nga ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore dhe në përbërje ka specialistë të fushës. Komiteti mbikëqyr veprimtarinë në fushën e trashëgimisë kulturore jomateriale, si dhe harton e miraton strategjitë e programet e zhvillimit në këtë fushë. Anëtarët e komitetit shpërblehen për pjesëmarrjen në mbledhje. Përbërja e këtij komiteti dhe masa e shpërblimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Rregullorja dhe mënyra e funksionimit miratohen me urdhër të ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

2. Ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore, me propozimin e Komitetit Kombëtar të Trashëgimisë Kulturore Shpirtërore, shpall krijimet më të spikatura të trashëgimisë jomateriale “Kryevepër e trashëgimisë kulturore shpirtërore”.

Neni 4

Në nenin 7, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Institucionet shtetërore, të specializuara sipas kritereve shkencore, bëjnë përcaktimin e vlerave të objekteve të trashëgimisë kulturore, të shpallura si të tilla, pronë e çdo personi fizik apo juridik, si dhe dokumentimin e tyre.”.

Neni 5

Në nenin 9 pika 4, pas fjalëve “institucionet e specializuara” fjala “shkencore” hiqet.

Neni 6

Në nenin 10, në fund të pikës 1, fjalët “Instituti i Monumenteve të Kulturës, Instituti i Arkeologjisë, Instituti i Kulturës Popullore ose Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave të Shtetit” zëvendësohen me fjalët “institucionet shtetërore të specializuara”.

Neni 7

Në nenin 12, pas fjalëve “kombëtare dhe unikale” shtohen fjalët “kur pronari refuzon të sigurojë kushtet për ruajtjen e tyre”.

Neni 8

Në nenin 13, paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:
“Për restaurimin e këtyre objekteve ata janë të detyruar t'u drejtohen institucioneve shtetërore të specializuara.”.

Neni 9

Në nenin 15 pika 1, fjalët “Instituti i Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës, Instituti i Arkeologjisë, Instituti i Kulturës Popullore ose Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave të Shtetit” zëvendësohen me fjalët “institucionet shtetërore të specializuara”.

Neni 10

Në nenin 18 paragrafi i dytë, pas fjalëve “monumente të kulturës” shtohen fjalët “në pronësi shtetërore”.

Neni 11

Në nenin 24 pika 2, fjalët “qendër arkeologjike” zëvendësohen me fjalët “zonë arkeologjike”.

Neni 12

Neni 27 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 27

Monumente kulture të kategorisë II janë ndërtimet me vlera të spikatura, kryesisht në pamjen e tyre të jashtme. Ato ruhen në vëllime dhe pamjen e tyre të jashtme. Ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore i shpall ato monumente kulture të kategorisë II.”.

Neni 13

Neni 29 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 29

1. Zonat-muze, ansamblët-muze, qendrat historike, parqet arkeologjike janë kategori objektësh në grup, që ruhen në tërësinë e tyre si komplekse historiko-arkeologjike, monumentale, arkitektoniko-urbanistike dhe mjedisore.

2. Në këto kategori objektsh është e ndaluar çdo lloj ndërtimi i ri, me përjashtim të rrjetit inxhinierik nëntokësor dhe rikonstruksionit. Në rastin e rikonstruksioneve, projekti miratohet nga Këshilli Kombëtar i Restaurimeve.

3. Zonat-muze, ansamblet-muze, qendrat historike shpallen të tilla me vendim të Këshillit të Ministrave, pas propozimit të ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

4. Rregullorja e administrimit për kategorinë e objekteve të mësipërme dhe zonën e mbrojtur rreth tyre miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

5. Heqja e plotë ose pjesshme e shkallës së mbrojtjes në këtë kategori objektsh bëhet me vendim të po atij organi, që e ka vendosur atë.

6. Monumentet e kulturës të kategorisë I dhe II në qendrat historike, qytetet-muze dhe ansamblet-muze mund të shfrytëzohen edhe për funksione të tjera, që nuk cenojnë në asnjë mënyrë vlerat e tyre. Aty mund të vendosen institucione shtetërore ose private, si muze, biblioteka, atelie monumentesh, fototeka, galeri artesh dhe ekspozita të ndryshme.”.

Neni 14

Neni 30 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 30

1. Zonat dhe parqet arkeologjike shpallen të tilla me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas propozimit të bërë nga ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

Zonat arkeologjike, në varësi të intensitetit dhe rëndësisë së gjetjeve arkeologjike, kategorizohen në zona “A” dhe zona “B”. Zonifikimi miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas propozimit të ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

2. Rregullorja e administrimit të këtyre zonave miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas propozimit të bërë nga ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

3. Në zonat arkeologjike “A” është e ndaluar çdo lloj ndërhyrjeje me karakter ndërtimor.

4. Në zonat arkeologjike “B” lejohen ndërtimet e reja në rastet e përcaktuara në rregulloren e administrimit të këtyre zonave, pas miratimit nga Këshilli Kombëtar i Arkeologjisë.”.

Neni 15

Neni 31 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 31

Institucionet shtetërore, të specializuara në fushën e trashëgimisë kulturore, organet e qeverisjes vendore dhe pronarët ose përdoruesit e objektit kanë të drejtën e propozimit për shpalljen e një objekti “Monument kulture”, propozim i cili i drejtohet ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore.”.

Neni 16

Në nenin 32, në fund të pikës 2 shtohet fjalia me këtë përmbajtje:

“Në këtë zonë ndalohet çdo ndërhyrje me karakter ndërtimor.”.

Neni 17

Në nenin 33 pika 1, fjalët “bëhet vetëm me autorizimin e Institutit të Arkeologjisë ose të Institutit të Monumenteve të Kulturës” zëvendësohen me fjalët “bëhet vetëm me autorizimin e Këshillit Kombëtar të Restaurimeve, Institutit Arkeologjik, për gërmimet shkencore, si dhe të

Agjencisë së Shërbimit Arkeologjik, në rastet e gërmimeve të shpëtimit.”.

Neni 18

Në nenin 34 paragrafi i parë, fjalët “me Institutin e Monumenteve të Kulturës, nëpërmjet drejtorive rajonale të monumenteve të kulturës dhe Institutin e Arkeologjisë” zëvendësohen me fjalët “me institucionet shtetërore të specializuara.”.

Neni 19

Neni 35 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 35

Punimet e mirëmbajtjes, të restaurimit dhe të rigjallërimit të monumenteve të kulturës kryhen me fonde të ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe të donatorëve të tjerë ose të vetë pronarëve, pasi të jetë miratuar projekti i tyre nga Këshilli Kombëtar i Restaurimeve.”.

Neni 20

Në nenin 36 pika 2, shkronja “a” ndryshohet si më poshtë:

“a) 60 për qind nga shteti dhe 40 për qind nga pronari, për monumentet e kulturës të kategorisë I.”.

Neni 21

Në nenin 37 pika 2, fjalët “Institutin e Monumenteve të Kulturës” zëvendësohen me fjalët “drejtoria rajonale e kulturës kombëtare”.

Neni 22

Në nenin 39, pikat 2 dhe 3 ndryshohen si më poshtë:

“2. Në çdo rast, shfrytëzimi i monumenteve të kulturës bëhet vetëm pasi të jetë marrë miratimi i Këshillit Kombëtar të Restaurimeve për lidhjen e kontratës së shfrytëzimit ndërmjet palëve.

3. Kontrata e shfrytëzimit lidhet ndërmjet ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe përdoruesit të monumenteve. Në rast se përdoruesi shkel kushtet dhe kriteret e kontratës, atëherë drejtoria rajonale e kulturës kombëtare i propozon ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore të zgjidhë kontratën në mënyrë të njëanshme.”.

Neni 23

Neni 42 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 42

1. Agjencia e Shërbimit Arkeologjik është institucion qendror, në varësi të ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore, e krijuar për të ushtruar veprimtari në fushën e gërmimeve dhe të studimeve të trashëgimisë kulturore, që preket nga punimet ndërtuese të çdo natyre, apo nga planet për rregullimin e territorit. Organizimi dhe funksionimi i saj përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas propozimit të ministrit të përgjegjës për trashëgiminë kulturore. Statuti i Agjencisë së Shërbimit Arkeologjik miratohet me urdhër të ministrit të përgjegjës për trashëgiminë kulturore. Struktura dhe organika e Agjencisë së Shërbimit Arkeologjik miratohen me urdhër të Kryeministrit,

me propozimin e ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore.

2. Këshilli Kombëtar i Arkeologjisë është organ kolegjal vendimmarrës, që përbëhet nga specialistë të fushave përkatëse, i cili mbledhet periodikisht pranë ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore dhe kryesohet nga ministri. Përbërja, mënyra e funksionimit, kompetencat dhe shpërblimi i anëtarëve të kështillit përcaktohen me vendim të Kështillit të Ministrave.”.

Neni 24

Neni 43 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 43

Veprimtaritë e përshkruara në nenin 41 realizohen nga institucione shtetërore dhe private të specializuara të fushës përkatëse, vendase ose të huaja. Këto bashkëpunime bëhen në bazë të marrëveshjeve dy ose shumëpalëshe. Përfshihet ekskluziviteti i institucioneve të huaja në këto veprimtari. Për bashkëpunim, në çdo rast, merret miratimi i Kështillit Kombëtar të Arkeologjisë.”.

Neni 25

Në nenin 45, fjalët “Instituti i Arkeologjisë dhe Instituti i Monumenteve të Kulturës” zëvendësohen me fjalët “Agjencia e Shërbimit Arkeologjik dhe drejtoria rajonale e kulturës kombëtare.”.

Neni 26

Neni 46 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 46

Agjencia e Shërbimit Arkeologjik, nëpërmjet strukturave të veta dhe në bashkëpunim edhe me persona juridikë dhe fizikë, të licencuar në këtë fushë, bën ndjekjen e gjetjeve rastësore arkeologjike, që dalin gjatë punimeve bujqësore, të ndërtimit, veprave inxhinierike ose konstruksioneve ndërtimore dhe merr masa për shpëtimin e këtyre vlerave.

Në rastet e zbulimeve të rëndësishme, punonjësi i autorizuar nga Agjencia e Shërbimit Arkeologjik urdhëron ndërprerjen e menjëhershme të punimeve që dëmtojnë vlerat arkeologjike. Veprimet e mëtejshme vendosen nga Këshilli Kombëtar i Arkeologjisë jo më vonë se 10 ditë nga ndërprerja e punimeve.”.

Neni 27

Në nenin 47 bëhen këto ndryshime:

1. Fjalët “këshillohen me specialistë të Institutit të Arkeologjisë dhe të Institutit të Monumenteve të Kulturës” zëvendësohen me fjalët “marrin miratimin, me shkrim, të Kështillit Kombëtar të Restaurimeve dhe të Kështillit Kombëtar të Arkeologjisë”.

2. Fjalja e fundit ndryshohet si më poshtë:

“Shpenzimet për kryerjen e hulumtimeve të nevojshme, përgatitjen e dokumentacionit, si dhe ndryshimet e mundshme të projektit kryhen nga investitori.”.

Neni 28

Në nenin 48, fjalët “Institutin e Arkeologjisë dhe Institutin e Monumenteve të Kulturës” zëvendësohen me fjalët “Agjencinë e Shërbimit Arkeologjik dhe drejtorinë rajonale të kulturës kombëtare.”.

Neni 29

Në nenin 50, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Të drejtën e vënies së gjobës e kanë inspektorët e institucioneve shtetërore të specializuara, sipas fushave që mbulojnë.”.

Neni 30

Kudo në ligj fjalët “Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” dhe “Ministria e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve” zëvendësohen përkatësisht me fjalët “ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore” dhe “ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore”.

Neni 31

Kudo në ligj fjalët “institucionet e specializuara” zëvendësohen me fjalët “institucionet shtetërore të specializuara”.

Dispozita kalimtare dhe të fundit

Neni 32

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 3, 13,14 dhe 23 të këtij ligji.

Ngarkohet Ministri i Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 3 e 23 të këtij ligji.

Neni 33

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5657, datë 11.3.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**